

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ И НАУКЕ

Пријемни испит
за филолошке гимназије и одељења
ТЕСТ ИЗ МАЂАРСКОГ ЈЕЗИКА
2012/13

FELVÉTELI TESZT
MAGYAR NYELV ÉS IRODALOMBÓL
2012/13.

REŠENJA

JAVÍTÓKULCS

1. Olvasd el, majd értelmezd néhány mondatban a következő esszéérzésletet!

A felhő a tudás homályára, illetve eloszlására utal. A tudás csak látszat, erre utal az első mondat. Tudás és érzés ellentéte nyilvánvaló, hiszen a tudás nem pillanatnyi, nem ösztönszerű, ám mindkettő látszat, a szöveg mindkettőhöz kételkedve viszonyul stb. Minden helyes értelmezés elfogadható.

2. Határozd meg a művek címét és műfaját!

1-5 pont

a) A mű címe: Kőműves Kelemenné

b) A mű címe: A walesi bárdok

Műfajuk: ballada

Mi a különbség a két mű között?

A Kőműves Kelemenné népballada, A walesi bárdok műballada

4x2 pont

3. Igaz vagy hamis a következő állítás? Ha igaz, jelöld +, ha nem, akkor – jellel! A jeleket írd a mondatok mellé!

- a) +
- b) +
- c) –
- d) –
- e) +
- f) –
- g) +
- h) +
- i) –
- j) +

10x1 pont

4. Definiáld a következő fogalmakat!

A motívum olyan szövegelem, amely valamilyen formában visszatér, különféle változatokban ismétlődik. Külön említettük a vezérmotívumot stb.

A hasonlat egy hasonlított dolog és egy hasonló párhuzamba állítása, amelyben a képi látvány és a gondolkodás egyeztetésével találkozunk. Leggyakrabban a *mint* vagy az *akár* kötőszó kapcsolja össze stb.

A rím a szavak (szóvégi) összecsengése. Megkülönböztetjük a rímhívó és a válaszoló rímet. A rím terjedelmét a szótagszám határozza meg. Különböző rímfajták vannak stb.

A komédia a dráma egyik műfaja, magyar neve: vígjáték stb.

Az anekdota epikai műfaj, a népköltészetben is megvan. Általában híres személyhez kapcsolódik, csattanóval zárul stb.

Az óda a lírai műnembe tartozó műfaj. Ünnepélyes, magasztos hangvételű stb.

7x1 pont

5. Kösd össze az alábbi irodalmi alapfogalmakat a definícióikkal!

1-d, 2-e, 3-b, 4-c, 5-a

5x1 pont

6. Értelmezd a képet a cím ismeretében!

Kreatív választ várunk. Fontos, hogy a címre legyen utalás. A könyv támasz lehet különböző élethelyzetekben, esetleg Örkény művei is jelenthetnek támaszt.

5 pont

7. Örkény Istvánra emlékezünk az idén. Olvasd el a következő egyperces novellát,

majd felelj a kérdésekre!

a) Pl. Dobozolás, Dobozsintek, Káosz és rend, Kinyitás és becsukás, Út a megpihenésig stb.

b) Ellentét, fordított művelet, megismerés és elrejtés stb.

c) A dobozok nagyság szerint rendszereződnek, és egymásba illeszthetők, rendbe rakhatók stb.

d) Minden jó megoldás elfogadható. Pl. a gondolkodásunkban keresett rendszer, a megismerés, önmegismerés, illetve a megértés és önmegértés útja stb. Néhány mondatos értelmezés szükséges a megfelelő pontszám eléréséhez.

4x2 pont

8. Melyik szöveg vázlatára ismerd rá? Karikázd be a helyes válasz előtti betűt!

e) Németh István: *Színötös*

2 pont

9. Karikázd be a helyes megállapítás előtti betűt!

A) Drámai műfajok:

- a) mesedráma
- b) eposz
- c) tragédia
- d) himnusz
- e) komédia
- f) színmű
- g) musical
- h) karcolat
- i) kroki

B) Írd a vonalra annak a szerzőnek a nevét és a mű címét, aki romantikus mesedramát írt!
Vörösmarty Mihály: Csongor és Tünde

10. feladat

a) Kosztolányi Dezső, Csáth Géza

b) Csáth Géza: Szombat este, Egy vidéki gimnazista naplójából;

Kosztolányi Dezső: Az iskolában hatvanan vagyunk, Már néha gondolok a szerelemre..., Téli alkony, Negyven pillanatkép, Késő őszi a ludasi pusztán, Aranysárkány, Házi dolgozat, Nyelv és lélek stb. Minden helyes válasz elfogadható.

c) Olyan költemény, amelynek írásképe versszerűen tördelt, különböző hosszúságú sorokra tagolt, de nem versritmussal, hanem inkább prózaritmussal, gondolati szerkezettel rendelkezik. Rítmusegysége a sor, a rímek elmaradnak stb.
A központozás is elmaradhat belőle.

Nem pontosan ezt a választ várjuk, de minden jó megoldás elfogadható.

3x2 pont

11. Helyesírási feladatok

a) Húzd alá az alábbi szavak közül azokat, amelyekben a helyesírási szabályzat alapján hosszán írjuk az (első) i-t!

vizes, vizel, vizhez, vizhatlan, vizű, vizi

6x1 pont

b) Húzd alá a helyesen írt szóalakokat!

a) Kodályjal Kodállya Kodály-jal

b) Dél-Alföld Dél-alföld Délalföld

c) Babits-csal Babitscsal Babitssal

3 pont

12. Húzd alá a megadott szavak közül:

a) amelyikben írásban is jelölt teljes hasonulás figyelhető meg!

akkor, bórral, álló, savval

b) amelyekre nem jellemző a részleges zöngésségi hasonulás!

teleptől, bankban, házhoz

2+1 pont

13. Keress az alábbi versből 1-1 példát a megadott mássalhangzó-törvényekre!

Gyere, kicsi lepke,
szállj le az ágra,
ragyogj föl, csillag,
világíts az ágra.

Hullj, eső cseppje,
lágyan az ágra
hadd dajkáljon száz kis bimbót
hajnal hasadtára.
(Beney Zsuzsa: Tavasz)

teljes hasonulás: dajkáljon, szállj, hullj,

összeolvadás: világíts,

zöngésségi részleges hasonulás: száz kis, hasadtára

rövidülés: cseppje, hadd dajkáljon (szállj)

4 pont¹

14.

a) Írj be a táblázat minden oszlopába 1-1 szót, amelynek a szerkezete megfelel a megadott szempontnak!

ÖSZSETETT SZÓ – ahol az összetétel elemei között tárgyas kapcsolat van!	NÉVSZÓ+JEL+JEL+RAG	IGE+KÉPZŐ+KÉPZŐ
<i>nagyothalló, nagyotmondás, semmittevő, világlátott, szájtátva stb.</i>	<i>legjobbakat, legszebbeknek, okosabbét, látványosabbiknak</i>	<i>olvasgatás, csináltatva, várathat, kopottas</i>

3 pont

Részpont is adható!

b) Alkoss négy összetett szót, melyek egyik tagja a **szék** szó!

Székház, iskolaszék, kisszék, karosszék, szőszék, székváros stb.

3 pont

15. Jelöld a megadott szavakban a szóelemek határait függőleges vonalakkal, majd minősítsd a szóelemeket a szokásos módon: 1 = tő; 2 = képző; 3 = jel; 4 = rag!

A szóelemeket minősítő számokat írd ki a szó melletti vonalra!

szem | ész | et | en 1-2-2-4

2 pont

hall | hat | ná | tok 1-2-3-4

2 pont

8x0,5 PONT

16. Határozd meg az alábbi szavak szófaját!

akivel	<u>vonatkozó névmás</u>
nincs	<u>ige</u>

¹ összesen= 16 PONT

házban	<u>főnév</u> (határozóragos köznévf)
azt	<u>mutató névmás</u>
de	<u>kötőszó</u> (ellentétes mellérendelő)
teremteni	<u>főnévi igenév</u>

6 pont²

17. Húzd alá a szó szerkezet jelentését!

LOPVA NÉZ

gonoszul néz
vakmerőn néz
nyíltan néz
titokban néz

1 pont

18. Minősítsd a megadott mondat szavait mondattani és szófaji szempontból is!

Futva vitte nekik a kivívott győzelem hírét.

	mondatrészi szerep	szófaji szerep
futva	módhatározó	határozói igenév
vitte	állítmány	ige
nekik	részeshatározó	névmás
kivívott	(minőség)jelző	melléknévi igenév
győzelem	birtokos jelző	főnév
hírét	tárgy	főnév

12 pont

19.

a) Szerkessz olyan egyszerű mondatot, amely csak helyhatározót, módhatározót és állítmányt tartalmaz!

Nyugodtan várakozott a parkban.

² összesen = 16 pont

3 pont
MONDATRÉSZ x pont (1,2,3)

b) Írd ki az alanyt és az állítmányt az alábbi mondatból!

A barátom levele rövid volt.

alany: levele

állítmány: rövid volt

2 pont³

c) Bővítsd a b) feladatban megadott mondatot alárendelő összetett mondatná!
A megadott szavak mondatrészi szerepe ne változzon!

A barátom levele, amit a nyaralásról írt, rövid volt.

A barátom levele annyira rövid volt, hogy kár volt megírni.

Annak a barátomnak, aki Amerikában él, a levele nagyon rövid volt.

3 pont

Ha összetett: 1 pont
Ha alárendelő is: 3 pont

20. Szólások

a) Az alábbi meghatározásokat helyettesítsd szólásokkal, szóláshasonlatokkal!

Nagyon éhes → *farkaséhes*

Sírni kezd → *eltörött a mécses* (fél pont adható a sírással kapcsolatos szólásokra: pl. *itítja az egereket*)

Megsértődik → *felkapta a vizet, felhúzza az orrát,*

Rosszat cselekedett → *rossz fát tett a tűzre*

Szomorkodik → *lógatja az orrát*

5 pont

b) Írd a táblázatba, melyik szólásokra gondoltunk! Megadjuk a szólás jelentését és a kulcsszót, amelynek mindkét szólásban szerepelnie kell.

SÚGÓ:

KULCSSZÓ = EB	
A szólás jelentése	A szólás
Makacsul ragaszkodik valamihez	Köti az ebet a karóhoz

³ összesen=18 pont

a szólás jelentése	a szólás
Nehéz feladatot vállalt	Nagy fába vágja a fejszét.
Nem ismeri fel a lényegét	Nem látja a fától az erdőt

2 pont⁴

Fél pont adható, ha nem a pontos alakban használja a szólást, pl. nehéz fába vágja a fejszéjét...

⁴ összesen = 10 pont